

INSTRUKCJA LICZENIA SSAKÓW

- Ssaki liczymy w terenie niemal dokładnie tak samo jak ptaki – przy okazji liczenia ptaków, podczas wczesnej i późnej kontroli transektu, zapisując je na **FORMULARZU LICZENIA** w jednej z 3 kategorii odległości od transektu. Dwie zasadnicze różnice w stosunku do rejestracji ptaków omówione są poniżej.
- Notujemy **wyłącznie ssaki widziane**. Nie notujemy ssaków słyszanych (np. poszczekiwanie lisa czy kozła sarny). Nie notujemy też śladów lub innych dowodów obecności danego gatunku ssaka. Prosimy więc o zanotowanie obserwacji żywego lisa, ale nie jego nory. Prosimy o odnotowanie kreta widzianego przypadkiem na powierzchni ziemi, ale nie kretowiska. Żywego bobra, ale nie jego zgryzów. Widzianej wydry, ale nie jej odchodów na kopcach z piasku na brzegach rzek.
- Główna różnica w notowaniu polega na tym, iż prosimy o wypełnienie dla ssaków osobnego formularza zbiorczego, wydrukowanego na niebieskim papierze, oznaczonego jako **FORMULARZ ZBIORCZY - SSAKI**. Wczesne i późne liczenia są podsumowane na odwrotnych stronach tej samej kartki. Prosimy jednocześnie o zaznaczenie na ptasim formularzu zbiorczym (w nowym okienku w nagłówku) czy notowaliście Państwo podczas kontroli terenowej ssaki czy też nie. Bez tego nie będziemy wiedzieć, czy pusty formularz obserwacji ssaków oznacza ich brak podczas obu kontroli, czy też wynika z faktu, że po prostu ssaki nie były notowane.
- Notujemy jedynie łatwo rozpoznawalne, z reguły duże ssaki, wymienione w tabeli poniżej, używając podanych tam skrótów (wszystkie skróty nazw ssaków są 4-literowe, podczas gdy kody ptaków nie są dłuższe niż 3 litery). Na liście tej obok dzikich zwierząt figurują też dwa gatunki udomowione – kot i pies.
- W przypadku **kota** i **psa** chodzi o domowe koty i psy spotykane *poza obejściami*. Dla psa konieczne jest również spełnienie drugiego kryterium – prosimy o notowanie zwierząt pozostających w czasie trwania obserwacji *bez dozoru* człowieka. Notujemy więc ewidentnie wałęsające się, pozostające bez dozoru psy poza terenami ogrodzonymi. Podobnie z kotami – prosimy o zapisywanie zwierząt spotkanych poza podwórkami i terenami zabudowanymi.
- W przypadku **kun**, prosimy o łączne traktowanie obu gatunków (leśnej i domowej). Podobnie w przypadku obu gatunków jeży (wschodniego i zachodniego).
- Nie prosimy o notowanie spotkań wszystkich drobnych i trudno rozpoznawalnych ssaków – małych gryzoni (myszy, norników), nietoperzy czy ryjówek. Monitoring tych zwierząt musimy zostawić specjalistom.
- Gdyby udało Ci się spotkać łatwo rozpoznawalnego ssaka spoza listy – prosimy wpisać jego pełną nazwę na FORMULARZU LICZENIA i FORMULARZU ZBIORCZYM – SSAKI

Gatunki ssaków podlegające rejestracji i ich kody

Borsuk	BORS	Lis	LISU
Bóbr	BÓBR	Łasica	ŁASI
Dzik	DZIK	Łoś	ŁOSZ
Gronostaj	GRON	Norka (amerykańska)	NORK
Jeleń	JELE	Pies domowy	PIES
Jenot	JENO	Sarna	SARN
Jeż (wschodni lub zachodni)	JEŻI	Tchórz	TCHO
Kot domowy	KOTI	Wiewiórka	WIEW
Kret	KRET	Wilk	WILK
Królik	KRÓL	Wydra	WYDR
Kuna (leśna lub domowa)	KUNA	Zając	ZAJC